

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/66/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615206469
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8615206469.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu OTP Banka Slovensko, a.s. so sídlom v Bratislave, na ul. Štúrovej č. 5, IČO: 31 318 916, proti žalovanej JUDr. K. L., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v C., na ul. N. C. č. XXXX/XX, právne zastúpenej K.. Z. Maruščákom, advokátom so sídlom v Stropkove, na Námestí SNP č. 538/1, o neúčinnosť právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 19.11.2018 č.k. 7C 256/2015 - 129 takto

rozhodol:

Mení rozsudok tak, že záložná zmluva zo dňa 13.11.2014 uzatvorená medzi K. J., nar. XX.XX.XXXX a N. J., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcim v R. č. X ako záložcami a JUDr. K. L., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcou v C., na ulici N. C. č. XXXX/XX ako záložným veriteľom, na základe ktorej došlo k zriadeniu záložného práva na nehnuteľnostiach a to rodinnom dome súpisné číslo X stojacom na parcele č. XXX/X, zapísanom na LV č. XXX, kat. úz. R. vo vlastníctve K. J. a N. J. v podiele X/X, na parcelách registra "C" č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 600 m² a č. XXX/X - orná pôda o výmere 1400 m² zapísaných na LV č. XXX, kat. úz. R. vo vlastníctve N. J. v podiele 1/1, na parcelách registra "E" č. XXX/XX - orná pôda o výmere 2464 m², č. XXX/XX - orná pôda o výmere 730 m², č. XXX/XX - orná pôda o výmere 340 m² a č. XXX/X - orná pôda o výmere 61 m² zapísaných na LV č. XXX, kat. úz. R. vo vlastníctve N. J. v podiele X/X a na parcelách registra "E" č. XXX/XX - orná pôda o výmere 10020 m², č. XXX/X - orná pôda o výmere 8442 m², č. XXX/XX - orná pôda o výmere 5610 m², č. XXX/XX - orná pôda o výmere 5060 m², č. XXX/X - orná pôda o výmere 19488 m², č. XXX/XX - orná pôda o výmere 5850 m², č. XXX/XX - orná pôda o výmere 1470 m², č. XXX/XX - orná pôda o výmere 5660 m², č. XXX/XXX - orná pôda o výmere 5860 m², č. XXX/XX - orná pôda o výmere 5915 m², č. XXX/XXX - orná pôda o výmere 4960 m² a č. XXX/XX - trvalé trávne porasty o výmere 1640 zapísaných na LV č. XXX, kat. úz. R. vo vlastníctve N. J. v podiele X/XX v prospech žalovanej je voči žalobcovi právne neúčinná.

Žalobcovi sa priznáva náhrada trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu XXX %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobca podaním zo dňa 21.1.2014 podal proti povinnej N. J. návrh na vykonanie exekúcie. Titulom pre exekúciu bol platobný rozkaz Okresného súdu Svidník zo dňa 11.11.2013 vydaný vo veci 6Ro 69/2013 na sumu 75.000 eur s prísl., ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7.12.2013. Súdny exekútor vydal dňa 6.3.2014 upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré bolo doručené povinnej dňa 27.3.2014 a dňa 29.7.2015 bol vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zriadením exekučného záložného práva na konkrétne špecifikované nehnuteľnosti.

3. Okresný úrad Svidník, katastrálny odbor listom zo dňa 1.12.2015 oznámil povolenie vkladu záložnej zmluvy dňa 2.12.2014 pod č. G. prospech K.. K. L. (žalovanej) a táto dňa 3.12.2014 bola zapísaná do katastra nehnuteľností.

4. Z ďalšieho návrhu na vykonanie exekúcie zo dňa 20.11.2014 sa zistilo, že žalobca podal proti povinnej N. J. návrh na vykonanie exekúcie titulom platobného rozkazu Okresného súdu Svidník zo dňa 17.4.2014, vydaného vo veci 3C 51/2014 na sumu 191.383,83 eur s prísl., pričom tento platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 20.5.2014. Súdny exekútor dňa 15.1.2015 vydal upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré bolo doručené povinnej dňa 23.1.2015.

5. Zo záložnej zmluvy k nehnuteľnostiam zo dňa 13.11.2014 sa zistilo, že žalovaná ako záložný veriteľ a N. J. a jej manžel K. J. ako záložcovia uzatvorili záložnú zmluvu k nehnuteľnostiam na zabezpečenie pohľadávok záložného veriteľa zo zmlúv o pôžičke zo dňa 15.1.2014 na sumu 15.000,- eur so splatnosťou 31.12.2014, zo dňa 10.4.2014 na sumu 15.000,- eur so splatnosťou 31.12.2014 a zo dňa 13.11.2014 na sumu 15.000,- eur so splatnosťou 31.12.2014. Predmetom zálohu boli nehnuteľnosti špecifikované na LV č. XXX, XXX, XXX A. XXX, k. ú. R..

6. Žalobca v rámci procesnej povinnosti pravdivo opísať rozhodujúce skutočnosti, opísal v žalobe skutočnosti, ktoré za takéto podľa vlastného presvedčenia považoval. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany za to, že počas konania neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté vo veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva na rozhodnutie o veci nebola preukázaná a teda výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenej skutočnosti, ale ani o tom, že je tvrdená skutočnosť nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tej strane, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tvrdí. Záver o tom, že strana neunesla dôkazné bremeno, je možné urobiť len vtedy, keď súd riadne a úplne vykonal všetky dôkazy, ktoré strana označila na preukázanie svojho tvrdenia. Stranou označený dôkaz súd neuskutoční iba v prípade, že jeho prostredníctvom nie je možné preukázať pre vec rozhodnú skutočnosť, napr. preto, že označený dôkaz je zjavne nespôsobilý preukázať tvrdenu skutočnosť, alebo že sa týka skutočnosti, ktorá je podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci bezvýznamná.

7. Rozsah dôkazného bremena, teda okruh skutočností, ktoré musí strana preukázať, zásadne určuje hmotnoprávna norma, to znamená právny predpis, ktorý je na sporný vzťah aplikovaný. V predmetnom konaní bola na žalobcovi povinnosť tvrdenia, ako aj dôkazná povinnosť ohľadne tvrdených skutočností. Žalobca hmotnoprávne opieral uplatnený nárok o všeobecný právny predpis, konkrétne o ust. § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka o odporovateľnosti právnych úkonov.

8. Právny inštitút odporovateľnosti slúži na zabezpečenie ochrany veriteľa pred takými právnymi úkonmi jeho dlžníka, ktorými sa tento zbavuje majetku za tým účelom, aby sa z neho nemohol uspokojiť jeho veriteľ. Za odporovateľné právne úkony sa považujú tie, ktoré ukracujú pohľadávku veriteľa. Ide o právne úkony, ktorými dlžník znižuje svoj majetok do tej miery, že sa tým ukracuje uspokojenie veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky. Veriteľ preto musí v konaní pred súdom preukázať, že odporovateľným právnym úkonom dlžník kvalifikovane zmenšil svoj majetok. Odporovateľnosťou sa môže veriteľ na súde domáhať, aby súd určil, že dlžníkov právne úkony, pokiaľ ukracujú uspokojenie veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky, sú voči veriteľovi právne neúčinné. Vo vzťahu k ostatným osobám zostáva odporovateľný právny úkon účinným. Na podanie odporovacej žaloby je aktívne legitimovaný veriteľ, ktorý má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, t.j. exekučný titul. Odporovať možno právnemu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnemu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a § 117), alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať. Odporovať možno teda právnemu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi, pričom úmysel dlžníka a vedomosť druhej strany o tomto úmysle sa tu predpokladajú s

výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať. Právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

9. Žaloba vo veci bola podaná v zákonnej lehote troch rokov. Žalobca v konaní preukázal, že má voči dlžníkovi splatné judikované pohľadávky, ktoré sú vymáhané v exekučnom konaní a táto skutočnosť nebola medzi stranami sporná. Ďalej nebolo medzi stranami sporné uzavretie záložnej zmluvy a vlastníctvo povinnej vo vzťahu k nehnuteľnostiam tvoriacim predmet zálohu. Rovnako nebolo sporné, že žalovaná a povinná sú blízkymi osobami v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka. Žalovaná ani netvrdila, že aktívne vynaložila náležitú starostlivosť, aby úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa poznala.

10. Vyššie uvedené bez splnenia ďalšej podstatnej zákonnej podmienky, a to ukrátenie uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky, nepostačuje pre úspešnosť žaloby. V opačnom prípade by všetky právne úkony dlžníka, aj tie, ktoré neukracujú uspokojenie pohľadávky veriteľa, boli voči veriteľovi právne neúčinné, ak by boli splnené ostatné podmienky. Uvedené by bolo v rozpore s účelom a logikou právneho inštitútu odporovateľnosti. Žalobcu zaťažovala povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť vo vzťahu k naplneniu tejto zákonnej podmienky. V prvom rade mal žalobca tvrdiť a napr. prostredníctvom správy od súdneho exekútora preukázať, že dlžník nedisponuje iným majetkom alebo majetkovými právami, ktoré je možné postihnúť výkonom exekúcie. V tomto smere nemôže súd nahrádzať aktivitu žalobcu. Podstata odporovateľnosti právnych úkonov spočíva v kvalifikovanom znižovaní majetku dlžníka, t.j. že zostávajúci majetok nepostačuje na uspokojenie veriteľa. Žalobca nepredložil súdu dôkaz, že súdny exekútor dostatočne preveril majetkové pomery dlžníka.

11. Žalobca v žalobe tvrdil, že exekučné záložné právo nie je možné úspešne vykonať, pokiaľ bude po administratívnej stránke žalovaná ako záložný veriteľ v prednostnom postavení. V tejto súvislosti sa poukázalo na ust. § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie na záloh možno viesť iba vtedy, ak oprávneným je záložný veriteľ alebo ak záložný veriteľ s výkonom rozhodnutia alebo s exekúciou súhlasí. V konaní nebolo preukázané a ani tvrdené, aby žalovaná ako záložný veriteľ uplatnila právo na uspokojenie svojej pohľadávky zo zálohu, čím by skutočne objektívne došlo k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. Žalobca predložil dôkaz o tom, že požiadal prednostného záložného veriteľa Fond rozvoja bývania o udelenie súhlasu s predajom nehnuteľnosti na dražbe, avšak vo vzťahu k žalovanej žalobca ani netvrdil, aby ju požiadal o udelenie takéhoto súhlasu. Žalobca sa obmedzil len na konštatovanie, že s istotou môže tvrdiť, že žalovaná by takýto súhlas ani nikdy nedala a podal túto žalobu predčasne.

12. V prípade, ak by žalovaná ako záložná veriteľka uplatnila právo na uspokojenie svojej pohľadávky zo zálohu alebo by žalobca postupom podľa ust. § 151h Občianskeho zákonníka požiadal žalovanú o udelenie súhlasu s exekúciou s negatívnym výsledkom, mohol žalobca úspešne odporovať uvedenej záložnej zmluve, čo preukázané nebolo. Inými slovami, nemožno úspešne odporovať samotnej záložnej zmluve alebo akejkoľvek inej zmluve alebo právnomu úkonu bez preukázania, že týmto úkonom došlo k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky, aj keby všetky ostatné zákonné podmienky boli naplnené. Všetky vyššie uvedené zákonné podmienky odporovateľnosti musia byť splnené kumulatívne.

13. Vzhľadom na to, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, aby predmetnou záložnou zmluvou došlo k ukráteniu uspokojenia jeho vymáhateľnej pohľadávky a teda nebol naplnený základný predpoklad pre úspech žaloby o určenie neúčinnosti právneho úkonu podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie žalobu zamietol.

14. Výrok o trovách odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

15. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Alternatívne požadoval rozhodnutie zmeniť tak, aby žalobe žalobcu bolo v celom rozsahu vyhovie. Ako dôvod uviedol, že k uzavretiu zmluvy o pôžičke a následnej záložnej zmluvy medzi povinnou N.B. J.Í.R. a žalovanou ako jej sestrou došlo s úmyslom ukrátiť uspokojenie pohľadávky žalobcu vymáhanej v exekučnom konaní vedenom pod č. EX 641/2014. Povinná si zároveň bola vedomá, že žalobca si bude vymáhať aj ďalšiu pohľadávku na základe exekučného titulu, ktorým je platobný rozkaz zo dňa 17.04.2014, pričom tento nadobudol právoplatnosť dňa 20.05.2014 a stal sa

vykonateľným. Exekučné konanie vedené proti povinnej na základe tohto exekučného titulu sa vedie pod sp. zn. EX 1612/2014. Povinná napriek doručenému upovedomeniu o začatí exekúcie, v ktorom sa jej zakázalo nakladať so svojim majetkom, zriadila na svojich nehnuteľnostiach v prospech žalovanej záložné právo a to s úmyslom ukrátiť uspokojenie pohľadávky žalobcu v exekučnom konaní, nakoľko exekučné záložné právo nie je možné úspešne vykonať, pokiaľ bude po administratívnej stránke záložná veriteľka v prednostnom postavení.

16. Za odporovateľné právne úkony sa považujú tie, ktoré ukracujú pohľadávku veriteľa. Ide o právne úkony, ktorými dlžník znižuje svoj majetok do tej miery, že sa tým ukracuje uspokojenie veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky. Veriteľ preto musí v konaní pred súdom preukázať, že odporovateľným právnym úkonom dlžník kvalifikovane zmenšil svoj majetok, resp. že došlo k ukráteniu uspokojenia jeho vymáhateľnej pohľadávky. Už samotné uzatvorenie záložnej zmluvy, ktorej vklad bol zrealizovaný pod č. G. v prospech žalovanej je objektívne spôsobilé zmenšiť majetok povinnej, resp. už len samotným uzatvorením záložnej zmluvy došlo k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky.

17. Podľa odôvodnenia rozsudku žalobca nepredložil dôkaz, že súdny exekútor dostatočne preveril majetkové pomery dlžníka. Exekučné konanie začalo už 29.01.2014, pričom pokiaľ by došlo k vymoženiu pohľadávky povinnej súdnym exekútorom, tak by žalobca nespĺňal ani prvý predpoklad odporovateľnosti právneho úkonu, ktorým je existencia vymáhateľnej pohľadávky. Povinná počas celej doby dobrovoľne dlh žalobcu neuhradila, svoj majetok v úmysle vyhnúť sa exekúcii zabezpečila a to v rozpore s upovedomením o začatí exekučného konania a už len táto samotná skutočnosť postačuje na to, aby žalobca bol v konaní úspešný.

18. Zákonným predpokladom úspešnosti odporovateľnosti právneho úkonu nie je povinnosť žalobcu domáhať sa súhlasu s predajom nehnuteľnosti na dražbe vo vzťahu k žalovanej. Rovnako nemožno od žalobcu spravodlivo požadovať, aby nahrádzal činnosť súdneho exekútora, a to najmä s poukazom na ust. § 2 ods. 1 Exekučného poriadku.

19. Žalovaná navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

20. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu je opodstatnené.

21. Pri rozhodovaní o uplatnenom nároku sa nesprávne dospelo k záveru, podľa ktorého žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že uzatvorenou záložnou zmluvou došlo k ukráteniu uspokojenia jeho vymáhateľnej pohľadávky ako základného predpokladu pre úspech žaloby o určenie neúčinnosti právneho úkonu.

22. V prejednávanej veci v súvislosti so správnym posúdením žalobou uplatneného nároku je potrebné poukázať na ust. § 42a ods. 1, ods. 2 a ods. 3 písm. a/ Občianskeho zákonníka, podľa ktorého veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa ods. 2 - 5 ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok voči dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený. Odporovať možno právnemu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy a právnemu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať. Odporovať možno tiež právnemu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou (§ 116 a 117).

23. Občiansky zákonník v tomto ustanovení za predmet odporovateľnosti označuje právne úkony. Keďže okruh týchto právnych úkonov neobmedzuje, môže ísť o úkony dvojstranné, jednostranné, odplatné, bezodplatné a iné právne úkony. Podstatné je, že ide o taký právny úkon, ktorým sa zhoršuje možnosť veriteľa na uspokojenie jeho pohľadávky. Nemusia to byť úkony, ktorými dochádza k scudzeniu majetku dlžníka. Medzi takéto úkony teda možno zaradiť i záložnú zmluvu, ak sa s ňou spája úmysel dlžníka ukrátiť iného svojho veriteľa.

24. V tejto súvislosti je právne významné uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2009 vydané vo veci 1ObdoV 14/2007. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd SR zaujal záväzné stanovisko k možnosti posudzovania záložnej zmluvy ako odporovateľného právneho úkonu. Hoci toto posudzovanie sa vzťahovalo na ust. § 15 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, išlo o ustanovenie, ktoré vo svojom prvom a druhom odstavci bolo obsahovo totožné s ust. § 42a ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka.

25. V odôvodnení rozhodnutia Najvyšší súd SR poukázal na skutočnosť, podľa ktorej už vo svojom skoršom rozhodnutí vydanom dňa 10.3.2004 pod sp. zn. 6Obo 87/2003 uviedol, že ust. § 15 ods. 1, ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní sleduje záujmy všetkých veriteľov pri uspokojovaní ich pohľadávok voči úpadcovi. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že ku kráteniu veriteľov môže dôjsť aj vtedy, ak sa nezbá na zákonom chránený záujem, aby veritelia boli uspokojení pomerne. Samotná snaha o uspokojenie jedného veriteľa neznamena, že nemôže byť spojená s úmyslom o ukrátenie ostatných veriteľov.

26. Najvyšší súd SR ďalej skonštatoval, že samotné uzavretie záložných zmlúv mohlo byť odporovateľným právnym úkonom. Rozhodujúcim pre zodpovedanie otázky, či uzavretie záložných zmlúv bolo alebo nebolo uzavretím odporovateľných právnych úkonov, je posúdenie, či predmetné záložné zmluvy boli uzavreté s úmyslom dlžníka ukrátiť čo len jedného z jeho veriteľov a tento úmysel bol druhej strane známy. Keďže k uzavretiu záložných zmlúv došlo za situácie, kedy bolo zrejmé, že bude na dlžníka vyhlásený konkurz, bol dlžník povinný aj pri zriadení záložného práva prihliadať na záujmy všetkých svojich veriteľov a musel dbať na účel zákona. Účelom je pomerné uspokojenie všetkých veriteľov. Ak v danom prípade uzavretím záložných zmlúv pre niektorých veriteľov zanikla možnosť uspokojenia ich pohľadávky zo založeného majetku a boli takto ukrátení a toto bolo úmyslom dlžníka, o ktorom druhá strana pri zriadení záložného práva vedela, boli záložné zmluvy odporovateľné. Uvedené by totiž znamenalo, že dlžník tým, že úmyselne nechal na záujmy ostatných veriteľov, porušil záujmy chránené zákonom. Ani skutočnosť, že záložné zmluvy uzavrel dlžník v prospech jedného z veriteľov, neznamena, že by takto uzavreté záložné zmluvy nemohli byť odporovateľnými právnymi úkonmi vo vzťahu k iným veriteľom dlžníka. Samotný fakt uzavretia záložných zmlúv v prospech jedného dlžníka nič nevypovedá o tom, či záložné zmluvy poškodzujú záujmy ostatných veriteľov dlžníka a či sú odporovateľné vo vzťahu k nim.

27. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, aj uzatvorením záložnej zmluvy môže dôjsť k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu ako veriteľa.

28. Je nepochybné, že v čase uzatvorenia zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 13.11.2014 žalobca mal k dispozícii právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutia ukladajúce sestre žalovanej N. J.R. povinnosť na zaplatenie v nich uvedených peňažných súm. Išlo o platobný rozkaz Okresného súdu Svidník zo dňa 11.11.2013 vydaný vo veci 6Ro 69/2013 na sumu 75.000 eur s prísl. a platobný rozkaz Okresného súdu Svidník zo dňa 17.04.2014 vydaný vo veci 3C 51/2014 na sumu 191.383,83 eur s prísl. V prípade platobného rozkazu vydaného vo veci 6Ro 69/2013 návrh na vykonanie exekúcie zo dňa 21.01.2014 bol podaný príslušnému súdnemu exekútorovi dňa 29.01.2014, teda v čase pred uzatvorením záložnej zmluvy k nehnuteľnostiam.

29. S uzatvorením zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam sú spojené významné právne následky vyplývajúce z ustanovenia § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie na záloh možno viesť iba vtedy, ak oprávneným je záložný veriteľ alebo ak záložný veriteľ s výkonom rozhodnutia alebo s exekúciou súhlasí.

30. Ustanovenie § 151h ods. 6 je vyjadrením posilnenia postavenia záložného veriteľa v rámci exekučného konania, keď záloh, ktorý je zaťažovaný záložným právom, možno postihnúť v rámci exekučného konania iba za podmienky, že oprávneným je zároveň aj záložným veriteľom alebo ak ním nie je, tak iba s jeho súhlasom. Z tohto ustanovenia vôbec nevyplýva, aby záložný veriteľ takýto súhlas mohol dať iba vtedy, ak bol o to požiadaný. Pre prejednávajúcu vec nie je právne významné, či žalobca požiadal o udelenie súhlasu žalovanú ako záložného veriteľa, ale to, či žalovaná ako záložný veriteľ takýto súhlas dala. K udeleniu súhlasu zo strany žalovanej nedošlo a žalovaná ako záložná veriteľka si

svoje právo na uspokojenie pohľadávky zo zálohu neuplatnila, čím dlhodobu znemožňuje uspokojenie judikovaných pohľadávok v rámci exekučného konania.

31. Neodôvodnenou je i požiadavka kladená na žalobcu tvrdiť a preukázať, či dlžník nedisponuje iným majetkom alebo majetkovými právami, ktoré je možné postihnúť výkonom exekúcie. Proti dlžníkovi, sestre žalovanej N. J.Í.R., sú vedené dve exekučné konania, ktoré sa riadia ustanoveniami exekučného poriadku.

32. Podľa ust. § 2 ods. 1 Exekučného poriadku, exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (ďalej len „exekučná činnosť“). Súdny exekútor je teda osobou, ktorá realizuje činnosti, ktoré inak zabezpečuje štát svojimi štátnymi orgánmi ako súčasť ústavných povinností štátu zabezpečiť právnickým osobám a fyzickým osobám právo na súdnu ochranu, ktorá je nezávislá, ktorej činnosť je nezlučiteľná s inou zárobkovou činnosťou s výnimkou vedeckej, pedagogickej, literárnej, umeleckej a publicistickej činnosti, ktorá má pri exekučnej činnosti postavenie verejného činiteľa. Činnosť exekútora, aj keď má inak zárobkový charakter, je teda činnosťou v zastúpení súdu, naplnením článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorý garantuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Vykonávanie exekučnej činnosti podľa Exekučného poriadku treba považovať za integrálnu súčasť súdnej ochrany, ako pokračovanie procesu, ktorý vydaním vykonateľného rozhodnutia súdu alebo iného orgánu v prípade, že rozhodnutie nebolo splnené dobrovoľne, ešte nebol zavŕšený. Preverovanie a zisťovanie majetkových pomerov dlžníka je úlohou súdneho exekútora, u ktorého sa predpokladá, že si svoje povinnosti riadne plní. Žalobcovi preto nemožno ukladať povinnosť na predloženie dôkazu o tom, či súdny exekútor dostatočne preveril majetkové pomery dlžníka.

33. Záložná zmluva zo dňa 13.11.2014 (č.l. 50 a 51 spisu) bola uzatvorená medzi žalovanou ako záložným veriteľom a záložcami K. J. a jeho manželkou N. J., teda sestrou a švagrom žalovanej. Ide o osoby blízke (§ 116 a § 117 Občianskeho zákonníka), pri ktorých platí vyvrátiť domnienka o úmysle ukrátiť veriteľa dlžníka. Žalovaná v priebehu konania túto domnienku o úmysle ukrátiť veriteľa dlžníka ničím právne významným nevyvrátila.

34. Keďže v prejednávanej veci boli zo strany žalobcu splnené všetky predpoklady odporovateľnosti právneho úkonu, a to záložnej zmluvy zo dňa 13.11.2014, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 388 CSP odvolaním napadnutý rozsudok zmenil a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

35. Zároveň v konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % podľa ust. § 396 ods. 1, ods. 2, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 CSP s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

36. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).